

Bitemporalitet (DAR)

Oprindelig kilde	WorkZone - 1442-0750
Forfatter	Datafordeleren
Oprettet	May 14, 2019
Version	1.0
Ændret	Nov 02, 2023
Sidehistorik	• Se sidehistorik

Siden beskriver registerspecifikke forhold af implementeringsnær karakter, som anvendere skal være opmærksom på ved anvendelse af tjenester og data for Danmarks Adresseregister (DAR)

Læs mere om bitemporalitet og start på siden [Datafordeleren - introduktion til bitemporalitet](#).

Find eksempler på bitemporalitet i DAR data på siderne [Datafordeleren - eks. på anvendelse af bitemporalitet](#) og [Grunddata – eksempel på anvendelse af bitemporalitet](#).

- [Generelle forhold i DAR for tjenester](#)
- [Specifikke detaljer for DARs tjenester og data](#)
- [Historik og bitemporalitet](#)
- [Oprindelsestidspunkt](#)
- [Modelregler](#)
- [Statusværdier og livscyklus](#)
- [Statusværdier og relationer](#)
- [Tilgængelige søgeparametre i DARs tjenester](#)

Generelle forhold i DAR for tjenester

[Til toppen](#)

Adresseregisterets (DAR) tjenester på Datafordeleren har disse temporale søgemuligheder:

Søgeparameter: tidsperiode

Dvs. søgning med parametrene:

- RegistreringFra
- RegistreringTil
- VirkningFra
- VirkningTil

I DAR har disse parametre defaultværdien tidspunktet for eksekveringstidspunktet for søgningen (dvs. tjenesten returnerer objekter, der er registrerede og gældende på tidspunktet, hvor søgningen foregår).

Hvis en DAR REST service både skal vise historisk og aktuelt data, kan VirkningFra eller RegistreringFra benyttes. De to parametre må ikke benyttes samtidigt. Hvis et af parametrene anvendes fås alle hhv. virknings- eller registreringsversioner af objektet.

VirkningTil kan bruges i kombination med VirkningFra, hvis virkningshistorikken for et bestemt tidsrum skal findes.

RegistreringTil kan bruges i kombination med RegistreringFra, hvis registreringshistorikken for et bestemt tidsrum skal findes.

Søgeparameter: status

Udfaldsrummet finder du på: <http://danmarksadresser.dk/livscyklus>.

[Til toppen](#)

Specifikke detaljer for DARs tjenester og data

Formålet med dette dokument er at samle dokumentation om anvendelsen af bitemporalitet i DAR. Dokumentet er en besvarelse af den opgavebeskrivelse, som Digitaliseringsstyrelsen har udarbejdet [BITEMP]. De følgende afsnit vil besvare de punkter, som er listet i opgavebeskrivelsen. For hvert *spørgsmål* skrives et kort, overordnet svar, og der henvises til eksisterende dokumentation for yderligere uddybning. I tilfælde af at et spørgsmål ikke er belyst i eksisterende dokumentation, skrives et mere uddybende svar i dette dokument.

Det antages at læseren har et grundlæggende kendskab til DAR's domænemodel og bitemporalitet generelt. Læs mere på <http://grunddatamodel.datafordeler.dk/>.

Historik og bitemporalitet

Præcisering af angivelsen af virkningstid

Rent teknisk opererer DAR med en præcision på mikrosekunder, også for data før 07-05-2018, som blot har 0'er for disses decimaler under deres tidligere præcision og ned til mikrosekunder.

Virkningstidshistorik for forretningsobjekterne

DAR data er dannet ud fra data fra BBR, DAGI samt data sammenstillet ud fra CPR-vejregister med GeoDanmarkdata. Virkningstidshistorik for forretningsobjekter afhænger derfor af hvilke objekter man kigger på.

For data fra BBR er den tidligste registrerede VirkningFra-dato den 5. februar 2000, man skal dog være opmærksom på data der vedrører kommune og kommunkode-vejkode som udgangspunkt er retvisende fra 01-01-2007. Husnummerets (adgangsadressens) relation til BBR-objekt har retvisende virkningshistorik fra 04-07-2018.

For data baseret på bl.a. CPR Vejregister, er angivet 1. januar 1900 som tidligste VirkningFra. Historikken herfra kan derfor antages ikke at være retvisende og at der kun kan regnes med navngivenvejes historisk fra 07-05-2018 og fremadrettet.

For adgangspunkter er tidligste VirkningFra 04-07-1996, disse data er dog først retvisende fra 01-01-2007

For vejpunkter er tidligste VirkningFra 01-01-2007, disse data er dog først retvisende fra 07-05-2018

Historik for registreret data i registret

DAR har registrerede data fra konverteringstidspunktet for DAR 1.0 og fremefter. Dette betyder at alle konverterede data har RegistreringFra '2018-05-03 16:58:34.000000' (UTC), og at dette er det tidligste registreringstidspunkt i systemet.

Forhold for fastholdelsen af bitemporal information for historiske data før grunddatamodellen blev indført

DAR har kun virkningshistorik inden skiftet til Grunddatamodellen, og dermed ingen tidligere registreringshistorik.

[Til toppen](#)

Oprindelsestidspunkt

Ved brug af data fra Danmarks Adresseregister (DAR) vil registrerings- og virkningstid ikke gå længere tilbage end 2018-05-06T00:00:00.000000+02:00.

På dette tidspunkt er registret implementeret som grunddata på Datafordeleren.

Vælges en tidligere registrerings- og virkningstid kan der være manglende eller ufuldstændige data.

Modelregler

Beskrivelse af implementering af modelreglerne for bitemporalitet herunder eventuelle afvigelser

DAR følger grunddatareglerne for virknings- og registreringstid.

DAR videregiver den fulde historik for begge tidsdomæner siden DAR 1.0's idriftsættelse (07-05-2018). Her henvises til [Livscyklus på Danmarksadresser.dk](#), for beskrivelse af de mulige livscyklus-værdier samt skift imellem dem.

Statusværdier og livscyklus

Beskrivelse af værdier for status

DAR anvender ikke samtidigt virkende objektforekomster.

[Til toppen](#)

Statusværdier og relationer

Beskrivelse af statusværdier der er meningsfyldte at betragte ved relationer mellem forretningsobjekter internt i et register og på tværs af registre

DAR har ikke samtidigt virkende objektforekomster, og derfor kan der ikke eksistere samtidigt virkende statusværdier. Generelt er kun "meningsfulde" sammenhænge tilladt – f.eks. kan der ikke være en gældende Adresse under et foreløbigt Husnummer.

Som for interne relationer i registret, så er "meningsløse" sammenhænge ikke tilladt at oprette i DAR, f.eks. gældende Husnummer der sættes til at referere til nedlagt GeoDK Bygning – disse vil dog godt kunne forekomme i historisk data eller når BBR endnu ikke har modtaget og behandlet hændelser om ændringer i andre registre.

- **Bygnings- og Boligregistret (BBR)**

DAR vedligeholder en relation fra Husnummer til Bygning og TekniskAnlæg i BBR. Der

kan refereres til BBR-objekter med følgende status-værdier: Opført, MidlertidigAfsluttet, DelvistAfsluttet, UnderOpførsel, Projekteret.

- **Danmarks Administrative Geografiske Inddeling (DAGI)**
DAR vedligeholder relationer fra Husnummer til DAGI-inddelingerne Afstemningsområde, Kommuneinddeling, Menighedsrådsafstemningsområde, Postnummer, Sogneinddeling og SupplerendeBynavn. DAR vedligeholder desuden relationer fra NavngivenVej til DAGI-inddelingerne Kommuneinddeling, Postnummer og SupplerendeBynavn.
Offentlige DAGI objekter har altid status "vedtaget" og kan relateres til af DAR objekter uanset status.
- **GeoDanmark Vektor**
DAR vedligeholder relationer fra hhv. Husnummer og Navngivenvej til GeoDanmark-objekterne Bygning og Vejmidte.
GeoDanmark Vektor Bygninger og Vejmidter har altid status "registreret" og kan relateres til af DAR objekter uanset status.
- **Matriklen (MAT)**
DAR vedligeholder relationer fra Husnummer til MAT Jordstykke.
Følgende er de mulige MAT Jordstykke statusser per DAR Husnummer status. Der er mange kombinationer der kan finde sted, da data opdateres asynkront og f.eks. et nedlagt MAT Jordstykke først på et senere tidspunkt har effekt på DAR Husnumre, når hændelsen om denne nedlæggelse modtages og behandles.

Husnummer	Jordstykke
Foreløbig	Gældende / Foreløbig / Historisk / Ikke Gennemført
Gældende	Gældende / Foreløbig / Historisk / Ikke Gennemført
Nedlagt	Gældende / Foreløbig / Historisk / Ikke Gennemført
Henlagt	Gældende / Foreløbig / Historisk / Ikke Gennemført

Tilgængelige søgeparametre i DARs tjenester

[Til toppen](#)

Metode	Tjeneste-type	TIL-FRA (søgning med periode)	Tidspunkt (søgning med tidspunkt)	Status
adresse	REST	RegistreringFra = NOW() RegistreringTil = NOW() VirkningFra = NOW() VirkningTil = NOW()		status=NULL
husnummer	REST	RegistreringFra = NOW() RegistreringTil = NOW() VirkningFra = NOW() VirkningTil = NOW()		status=NULL
navngivenvejkommunedel	REST	RegistreringFra = NOW() RegistreringTil = NOW() VirkningFra = NOW() VirkningTil = NOW()		status=NULL

navngivenvej	REST	RegistreringFra = NOW() RegistreringTil = NOW() VirkningFra = NOW() VirkningTil = NOW()		status=NULL
supplerendebynavn	REST	RegistreringFra = NOW() RegistreringTil = NOW() VirkningFra = NOW() VirkningTil = NOW()		status=NULL
postnummer	REST	RegistreringFra = NOW() RegistreringTil = NOW() VirkningFra = NOW() VirkningTil = NOW()		status=NULL
husnummerTilJordstykke	REST	Ingen temporale søgeparametre		
husnummerTilAdresse	REST	Ingen temporale søgeparametre		
adresseTilHusnummer	REST	Ingen temporale søgeparametre		
DAR-Totaludtræk	Filudtræk	RegistreringFra = NOW() RegistreringTil = NOW() VirkningFra = NOW() VirkningTil = NOW()		status=NULL
